РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

МИНИСТЕРСТВО НА ОКОЛНАТА СРЕДА И ВОДИТЕ

София 1000, ул. "У. Гладстон" 67, тел.: 940 6000, факс: 986 48 48

СТАНОВИЩЕ ПО ЕКОЛОГИЧНА ОЦЕНКА

№ 2 - 3/2008 г.

Относно: Националната програма за подпомагане устойчивото развитие на рибните ресурси 2008 – 2013 г.

На основание чл. 26, ал. 1, т. 1 от *Наредбата за условията и реда за извършване на екологична оценка на планове и програми*, във връзка с чл. 31, ал. 4 от Закона за биологичното разнообразие и чл. 36, ал. 10 и 11 от *Наредба за условията и реда за извършване на оценка за съвместимостта на планове, програми, проекти и инвестиционни предложения с предмета и целите на опазване на защитените зони*

СЪГЛАСУВАМ

Националната програма за подпомагане устойчивото развитие на рибните ресурси 2008 – 2013 г.

Възложител: Изпълнителна агенция по рибарство и аквакултури, Министерство на земеделието и храните

поради следните **мотиви:**

1. Програмата не влиза в противоречие с предмета и целите на опазване на консервационно значими видове и местообитания в защитени зони от екологичната мрежа НАТУРА 2000.
2. Представената информация е актуална по отношение на изложените в доклада факти, относно защитените зони и предвидените в програмата дейности.
3. Оценени са вида и степента на въздействията върху защитените зони от реализацията на програмата. Идентифицирани са въздействията върху видовете риба и техните местообитания, предмет на опазване в зоните, в резултат от реализацията на програмата. Оценката за степента на въздействие е извършена отделно за всяко въздействие върху всяка зона и всеки вид. Направени са обобщени изводи върху структурата, функциите и природозащитните цели на защитените зони.
4. Извършено е описание и оценка на степента на въздействие на всяко едно от алтернативните решения на програмата върху защитените зони, тяхната ефективност по отношение предотвратяване или избягване на значителните въздействия, вкл. и нулевата алтернатива.

5. Предвидени са конкретни условия и мерки за предотвратяване, намаляване или възможно най-пълно отстраняване на предполагаемите неблагоприятни последствия от прилагането на Програмата, включително и за конкретни защитени зони от екологичната мрежа Натура 2000.
6. Някои от дейностите по програмата, освен за зарибяванията, са в съответствие с целите по опазване на околната среда, по-специално по отношение на: подобряване местообитанията на видовете (рибни прагове, изграждане укрития и др.); "отпушване" на миграционни пътища (изграждане на рибни проходи на бентове и др.); почистване и възстановяване на замърсени водни обекти от отпадъци, както и на териториите около тях; осигуряване на минимален отток в реките, засегнати от съществуващи и новостроящи се МВЕЦ или други съоражения отклоняващи води от речните корита.
7. Получените становища, бележки и предложения в резултат на консултациите и общественото обсъждане по доклада за ЕО и при обществения достъп до доклада за ОС са отразени по подходящ начин в тези доклади и в предвидените мерки.

и при следните **мерки и условия**:

I. Мерки за предотвратяване, намаляване или възможно най-пълно отстраняване на предполагаемите неблагоприятни последствия от осъществяването на изменението на Националната програма за подпомагане устойчивото развитие на рибните ресурси 2008 – 2013 г.

1. Всички дейности по изпълнение на програмата да бъдат съобразени с режимите на защитените територии и защитените зони, определени по реда на Закона за защитените територии и Закона за биологичното разнообразие, заповедите за обявяването им и плановете за управление.
2. Плановете за зарибяване да бъдат съобразени с Плановете за управление на речните басейни.
3. Да се разработят като част от програмата и приоритетни мерки за: засилване на контрола върху риболова и намаляване на нерегламентирания риболов; охрана на размножителните участъци и поставяне на изкуствени мръстилища (за сом и бяла риба); ограничаване на неблагоприятните въздействия върху ихтиофауната при извършване на стопански дейности, засягащи водни обекти; възстановяване на миграционните пътища в реките, засегнати от хидротехническо строителство.
4. Зарибяване с щука в защитени зони "Ломовете" BG0000608, „Река Янтра" BG0000610 и "Долна Места" BG0000220 да се извършва след предварително проучване на ихтиофауната и състоянието на популациите на видовете, предмет на опазване в зоните. Да се предвиди мониторинг върху състоянието на речната ихтиоценоза.
5. Зарибяването с щука в крайдунавските езера и блага да става само след предварително проучване на местната ихтиофауна и при доказано отсъствие на потенциална опасност за видове с висока консервационна значимост.
6. В защитени зони „Странджа" BG0001007, в р. Дунав, р. Марица и р. Тунджа зарибяването да е с дивата форма на шаран.
7. В защитени зони „Западна Стара планина и Предбалкан" BG0001040, „Централен Балкан" BG0000494, и BG0000495 преди зарибяване с пъстърва да се извърши ихтиологично проучване за уточняване разпределението на главоча в реките в

защитената зона. В речните участъци с по-висока популационна плътност на главоча да се избягва зарибяване с речна пъстърва или да се зарибява с малки количества.

8. С цел опазване популациите на мряната, щипока и горчивката в защитени зони "Горна Луда Камчия" BG0000136; "Дряновски манастир" BG0000214; "Кършалево" BG0000294; "Българка" BG0000399; "Река Стряма" BG0000429; "Западна Стара планина и Предбалкан" BG0001040; "Искърски пролом-Ржана" BG0001042; "Плана" BG0001307; "Средна гора" BG0001389; "Руй" BG0000313, зарибяването с речна пъстърва да се ограничи в пъстървовата зона (над 800 м н.в.) за постигане на пространствено разделяне на популациите на различните видове.
9. С цел опазване на ендемичния генофонд зарибяването с речна пъстърва да се осъществява само със зарибителен материал от съответнитните водосборни басейни. Най-късно от 2010 год. да започне и сертифицирането на зарибителния материал на базата на ДНК-анализ за сем. Пъстървови (конкретно Речна пъстърва).
10. Да се вземат мерки за избягване неволното пренасяне на потенциално инвазивни видове със зарибителния материал. При зарибяване на р. Дунав с есетрови риби да се контролира видовия състав на зарибителния материал с цел избягване внасянето на нежелани хибриди.
11. При доставката на зарибителния материал да се прилага стриктен контрол върху неговото здравословно състояние, за да се избегне опасността от пренасяне на инфекциозни и/или паразитни заболявания.
12. Определянето на видовете и количествата за зарибяване на конкретен обект да става след оценка на неговото специфично екологично състояние, определяне на потенциалната рибопродуктивност и проучване на ихтиоценозата.
13. Процедурата по провеждане на зарибителните мероприятия (в т.ч. подборът на видовете и количествата зарибителен материал) трябва да бъде съобразена с изискванията на Наредба № 4/2000 г. относно качествата на водите, предназначени за рибностопанска дейност в пъстървовата и шарановата зони.
14. Изпълнителната агенция по рибарство и аквакултури да въведе временна забрана за дейностите по НППУРРР, свързани с интодуцирането на екзотични видове риби, до разработването на програма и наличие на положителна научна експертиза по реда на чл. 67, ал. 2 от Закона за биологичното разнообразие.
15. При зарибяване на водоемите да не се допуска прогонването на рибоядните птици със стрелба.
16. При поява на европейската норка в района на водоемите в България да се предприемат мерки, съобразени с режимите за защита по Закона за биологичното разнообразие.
17. Мерките за ограничаване достъпа на видри до рибарниците да бъдат съобразени с режима на защита на вида по ЗБР.
18. При определяне на екологичното състояние на водите да се използват приетите за целите на Рамковата Директива за водите методи за оценка, отчитайки първостепенното значение на рибите като биологичен елемент за качество.
19. Методите и показателите за оценка на състоянието на ихтиофауната по програмата да бъдат съгласувани със схемите, обектите и методиките за мониторинг на състоянието на биологичното разнообразие според изискванията на Наредба № 2/2006 г. за условията и реда за създаването и функционирането на Националната система за мониторинг на състоянието на биологичното разнообразие (НСМСБР).
20. При оценка на биологичното разнообразие изборът на видове и методиките за тяхното мониториране да бъде съобразен с включените в НСМСБР списъци и методики за мониторинг.

II. Мерки за наблюдение и контрол при прилагане Националната програма за подпомагане устойчивото развитие на рибните ресурси 2008 – 2013 г.

1. След реализацията на Годишните планове по изпълнение на Националната програма за подпомагане устойчивото развитие на рибните ресурси, Изпълнителна агенция по рибарство и аквакултури изготвя отчетен годишен доклад до Министъра на земеделието и храните, копие от който Агенцията да предоставя на МОСВ като изпълнение на изискването на чл. 30, ал. 1 от *Наредбата за условията и реда за извършване на ЕО на планове и програми*.

2. При наблюдението и контрола на въздействията върху околната среда при прилагането на изменението на програмата да се отчитат следните индикатори:

Индикатори	Единица мярка	Периодичност
Засягане на защитени територии и зони на Националната екологична мрежа. Благоприятни / неблагоприятни последици.	Площ (ха)/ Брой случаи	ежегодно
Състояние на рибните запаси във водните обекти: определяне на видов състав, съотношение на видовете, численост, биомаса, темп на нарастване, възрастова структура, плодовитост, продуктивност и др. на ихтиофауната.	Брой научни изследвания	ежегодно
Реализирани зарибявания и други мероприятия в изпълнение на Годишните планове, определяне на ефективността им, влиянието им върху водните екосистеми, препоръки за Годишните планове за следващата година.	Брой научни изследвания	ежегодно
Несъответствие между предвидения контрол по отношение на здравния статус на зарибителния материал и действително извършения такъв.	Брой случаи	ежегодно
Констатирани неблагоприятни последици върху околната среда при изпълнението на Годишните планове.	Брой случаи	ежегодно

3. При констатирани неблагоприятни последствия върху околната среда да се предложат и предприемат своевременни мерки за възможното им отстраняване.

Дата: 29.09.2008 г.

МИНИСТЪР:

(ДЖЕВДЕТ ЧАКЪРОВ)